

ظریف افتخار ما

و در صف قهرمانان ملی است

معاون حقوقی رئیس جمهوری با بیان اینکه برخی رسانه‌های صهیونیست، سلطنت‌طلب‌ها و منافقین با برخی در داخل علیه ظریف همسو شده‌اند؛ گفت: ظریف از افتخارات ما و در صف قهرمانان ملی است.
مجید انصاری شامگاه جمعه در برنامه گفت وگویی ویژه خبری حضور یافت. وی در این برنامه در واکنش به پرسش مجری بدون ذکر نام معاون راهبردی رئیس‌جمهوری مبنی بر…

صفحهٔ ۲

وفاق ملی به معنی

تعطیلی احزاب نیست

مصطفی کوکبکیان روز شنبه در جمع شماری از دانشجویان استان یزد که با عنوان «وفاق ملی، مفهوم و دستاوردهای آن» برپا شد، اظهار کرد: در علم سیاست، واژه‌ای به نام وفاق وجود دارد و در علوم سیاسی نیز بین احزاب، ائتلاف داریم، ولی در کشور ما و برخلاف دیگر کشورها عمدتاً بین احزاب برای انتخابات ائتلاف می‌شود و بعد از آن نیز از هم می‌پاشد در حالی که در…

صفحهٔ ۳

نیاز ترامپ به لابی در سنا

برای معامله با تهران

اندیشکده «ائتلاف وندنبرگ» که متشکل از ۱۲۵ مقام سابق و تحلیلگر سیاسی است در بخش ایران گزارش خود می‌نویسد: اگر دولت ترامپ به دنبال مذاکره و توافق با ایران باشد، باید هر توافقی را برای تصویب به سنارائه بکند. دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور آمریکا چه پیش از ورود به کاخ سفید و چه پس از شروع دور جدید ریاست جمهوری اشارات متعددی نسبت به…

صفحهٔ ۱۰

پای هوش مصنوعی

به جشنواره فجر باز شد

اولین روز جشنواره با اکران پنج فیلم «صیاد»، «بازی خونی»، «سونسوز»، «داد» و «زگ‌های آبی» به پایان رسید. اولین روز چهل‌وسومین جشنواره فیلم بدون حاشیه برگزار شد. در این روز پنج فیلم اکران شد که هر یک فضایی کاملاً متفاوت داشت، اولین فیلم «صیاد» به کارگردانی جواد افشار و…

صفحهٔ ۱۲

باور کنیم چیزی از غربی‌ها کمتر نداریم

رئیس جمهوری و اعضای هیات دولت در آستانه چهل و ششمین سالگرد پیروزی شکوهمند انقلاب اسلامی و ایامالله دهه مبارک فجر، با حضور در حرم مطهر امام خمینی (ره)، با آرمان‌های بنیانگذار کبیر انقلاب اسلامی تجدید میثاق کردند. مسعود پزشکیان و اعضای هیات دولت صبح روز شنبه، در آستانه چهل و ششمین سالروز پیروزی انقلاب اسلامی و در آغاز ایامالله دهه مبارک فجر، با حضور در…

صفحهٔ ۳

چرا نرخ دلار در بازار ارز متعادل نیست؟

بی‌اعتنایی بازار به اخبار مثبت

صفحهٔ ۶

هزینه مصرف برخی داروهای سرطان نجومی شده است

درمان سرطان

به قیمت مرگ

صفحه ۴

یادداشت

ایستادگی بر مدار عقلانیت و انصاف

عزیز غضنفری

تنگت ک نیروهای ضد کودتا باید ظریف را به محض ورود به کشور بازداشت و تحت بازجویی قرار دهند! یا این‌که فراخوان‌های تجمع در مخالفت با این مصاحبه در گوشه و کنار دیده و شنیده شد.
ما محکوم به رعایت انصاف و عدالت در تحلیل سیاسی و قضاوت و ارزیابی دیگران هستیم. این یک امر اخلاقی، شرعی و قانونی است. نمی‌شود یکسره به یک متن و مصاحبه تاخت، اما قوت‌هایش را نگفت. آیا تعالیم اسلام و عقلانیت به ما اجازه می‌دهد، از دایره انصاف و عدالت خارج شویم؟ آن یادداشت در نقد قانونی یا غیرقانونی بودن مسئولیت کنونی ظریف نبود. که تکلیف این را دستگاه متولی روشن می‌کند. این یادداشت حتی درصدد نقد دیدگاه‌های نادرست ظریف نیز نبود. یادداشت فقط نکات مثبت و منفی یک مصاحبه را در کنار هم گذاشت تا به قول حافظ یاد بگیریم؛

عیبِ می جمله چو گفتی، هنرش نیز بگو

اگر خوب به یادداشت دقت شود آن متن اصولاً با هدف دفاع و حمایت نوشته نشده است؛ هر چند ممکن است نتیجه طبیعی آن چنین باشد. در یادداشت، خطوط کلی مصاحبه اهم از مثبت و منفی بیان شده است، تا مشخص شود که اگر نقدهایی بر مصاحبه وارد هست، اما نکات مثبت آن بیشتر از نقاط ضعف مصاحبه است. بحث بر سر ندیدن یا انکار خطاهای ظریف نیست؛ معلوم هست که ایشان به مانند سایر کنش‌گران سیاسی و شاید بیشتر از دیگران دارای خطا و کاستی است. هدف اصلی متن، فقط تذکر به رعایت انصاف و عدالت در مواجهه با یک مصاحبه و حفظ آرامش جامعه بود؛ همین مصاحبه‌ای که چون کامل دیده و مطالعه نشده، در سطح جامعه در حال تولید نفرت گسترده و عمیق است. مگر آن فرد پرمدعا که چند سال پیش حیثیت جمهوری اسلامی را در جهان زیر سؤال برد که لشکر سایبری چنین و چنان می‌کند،

مصاحبه ظریف؛ آن چه بود و آن‌چه روایت شد! فراتر از انتظار ظاهر شد و بازتاب‌های گوناگونی را به همراه داشت. بسیاری به شیوه‌های مختلف نظرات خود را در این باره بیان کردند؛ دسته‌ای این یادداشت را حمایت یک‌سویه از ظریف و چشم بستن بر خطاهای وی توصیف کردند. گروهی گفتند بحث ما اصولاً مصاحبه ظریف با فرید زکریا نیست؛ بلکه بحث اصلی این است که چرا او در حالی که به صورت غیرقانونی در جایگاه معاون رئیس‌جمهور نشسته، به سفر سوئیس رفته است. طیفی دیگر معترض بودند چرا ظریف سفره است. البته دسته دیگری نیز یادداشت منتشر شده را روایتی منصفانه، منطقی و متوازن به مصاحبه ظریف توصیف کردند که از افراط و تفریط به دور بوده است.

یادداشت

ظریف در داووس؛ دیپلماسی یا نمایش؟

امیررضا اعتمادی

با ایران ارسال کرده‌اند. حضور ظریف می‌توانست این روند را تقویت کند، اما تاکنون خبر خاصی از پیشرفت‌های دیپلماتیک در این زمینه منتشر نشده است.

در سطح جهانی و مذاکرات با آمریکا
یکی از نکات قابل‌توجه، هم‌زمانی این سخنرانی با تنش‌های بین‌المللی درباره برنامه هسته‌ای ایران است. برخی تحلیلگران بر این باورند که ظریف تلاش کرده است پیامی غیرمستقیم به دولت آمریکا و شخص دونالد ترامپ ارسال کند که ایران همچنان آماده مذاکره است، اما نه از موضع ضعف.

اما آیا این پیام شنیده شد؟ فعلاً واکنش خاصی از سوی دولت آمریکا منتشر نشده است. دولت بایدن قبلاً در مذاکرات وین نشان داد که علاقه‌ای به مذاکرات مستقیم با ایران ندارد و ترجیح می‌دهد مسیر میانجی‌گری قطر و عمان را دنبال کند. با این حال، اظهارات ظریف ممکن است در محافل غیررسمی به‌عنوان نشانه‌ای از تمایل ایران برای کاهش تنش تلقی شود.

فراز از داووس

در کنار تمام این بحث‌ها، یک واقعیت غیرقابل‌انکار وجود دارد: اقتصاد ایران بیش از هر چیز نیازمند یک دیپلماسی اقتصادی قوی است. در سخنرانی‌های اخیر، ظریف با اشاره به چالش‌های جدی است، و نظام بانکی ما دچار چالش‌های جدی است، و جذب سرمایه‌گذاری خارجی به‌شدت محدود شده، نمی‌توان تنها به حضور در اجلاس‌هایی مانند داووس بسنده کرد. ایران باید سیاست اقتصادی خود را با تحولات جهانی هماهنگ کند.

ادامه در صفحه ۳

واکنش‌های داخلی؛ دیپلماسی شفاف یا افشاگری غیر ضروری؟

یکی از پرحاشیه‌ترین بخش‌های سخنرانی ظریف، اشاره او به تفاوت‌های داخلی در ایران بود. او در صحبت‌هایش تلویحاً اشاره کرد که اگر سعید جلیلی رئیس‌جمهور می‌شد، ممکن بود تنش‌های منطقه‌ای شدت بگیرد. این سخنان از سوی بسیاری از منتقدان داخلی، به‌عنوان «پیروان بردن اختلافات داخلی از کشور» تعبیر شد و برخی معتقدند که این اظهارات، به ضرر جایگاه ایران در مذاکرات دیپلماتیک خواهد بود. در مقابل، حامیان ظریف می‌گویند که او با این سخنان سعی کرده است تصویر واقعی‌تری از پویایی سیاست داخلی ایران ارائه دهد و نشان دهد که تصمیم‌گیری‌های کلان، تحت تأثیر دیدگاه‌های مختلف است. این مسأله می‌تواند برای کشورهای غربی که نگران یک‌دست شدن سیاست خارجی ایران هستند، نوعی سیگنال از توازن قوا در داخل باشد.

اثرگذاری در منطقه و پیام به واشنگتن
اما شاید مهم‌ترین پرسش این باشد که آیا حضور و سخنان ظریف توانسته است تغییری در مناسبات ایران با کشورهای منطقه و آمریکا ایجاد کند؟

در سطح منطقه

اجلاس داووس فرصتی برای دیدارهای غیررسمی میان مقامات کشورهای مختلف است. احتمالاً یکی از اهداف ظریف، نشان دادن چهره‌ای از ایران به‌عنوان یک بازیگر منطقی و صلح‌طلب است. منتقدان داخلی او را به «هایپی تبلیغاتی» متهم کردند که در نهایت تأثیر عملی بر رفع تحریم‌ها یا بهبود شرایط سرمایه‌گذاری نخواهد داشت.

محمدجواد ظریف، دیپلماتی که سال‌ها در خط مقدم مذاکرات بین‌المللی ایران بوده است، اسماً نیز در اجلاس داووس حاضر شد و سخنانی ایراد کرد که نه‌تنه در داخل کشور، بلکه در سطح جهانی بازتاب‌های گسترده‌ای داشت.

اما این حضور و سخنرانی چه دستاوردی برای ایران داشت؟ آیا ظریف توانست تصویری از ایران ارائه دهد که نیاز امروز کشور در عرصه بین‌المللی را تأمین کند؟ یکی از مهم‌ترین ابعاد این حضور، فرصت‌های اقتصادی‌ای بود که می‌توانست برای ایران به همراه داشته باشد.
ظریف در بخشی از سخنانش به تحریم‌ها و محدودیت‌های اقتصادی ایران اشاره کرد و تلاش کرد این پیام را منتقل کند که ایران علی‌رغم فشارها، همچنان یک بازیگر جدی در اقتصاد منطقه‌ای و جهانی است.
هرچند سخنرانی ظریف در بخشی از سخنانش به تحریم‌ها و محدودیت‌های اقتصادی ایران اشاره کرد و تلاش کرد این پیام را منتقل کند که ایران علی‌رغم فشارها، همچنان یک بازیگر جدی در اقتصاد منطقه‌ای و جهانی است.
هرچند سخنرانی ظریف در بخشی از سخنانش به تحریم‌ها و محدودیت‌های اقتصادی ایران اشاره کرد و تلاش کرد این پیام را منتقل کند که ایران علی‌رغم فشارها، همچنان یک بازیگر جدی در اقتصاد منطقه‌ای و جهانی است.
هرچند سخنرانی ظریف در بخشی از سخنانش به تحریم‌ها و محدودیت‌های اقتصادی ایران اشاره کرد و تلاش کرد این پیام را منتقل کند که ایران علی‌رغم فشارها، همچنان یک بازیگر جدی در اقتصاد منطقه‌ای و جهانی است.
هرچند سخنرانی ظریف در بخشی از سخنانش به تحریم‌ها و محدودیت‌های اقتصادی ایران اشاره کرد و تلاش کرد این پیام را منتقل کند که ایران علی‌رغم فشارها، همچنان یک بازیگر جدی در اقتصاد منطقه‌ای و جهانی است.

احتمالات ایران و آمریکا

ایمان اسلامی بین

خلیج فارس، بجران‌های انسانی و تروریسم نیز می‌توانند به عنوان محرک‌هایی برای آغاز گفت‌وگوها عمل کنند. همکاری در این زمینه‌ها ممکن است زمینه‌ساز مذاکرات هسته‌ای و سایر مسائل باشد.

احتمال مذاکره بین ایران و آمریکا به عوامل متعددی وابسته است و نمی‌توان پیش‌بینی دقیقی در این زمینه داشت. با این حال، تلاش برای دیپلماسی و گفت‌وگو همواره می‌تواند راهگشا باشد و به کاهش تنش‌ها و دستیابی به توافقات پایدار کمک کند. در نهایت، تنها زمان نشان خواهد داد که آیا این مذاکرات به واقعیت تبدیل خواهند شد یا خیر.

اگر اکنون بخواهیم فقط براساس نشانه‌ها دست به تحلیل بزنیم این نشانه‌ها به ما می‌گوید که هم در ایران و هم در آمریکا نشانه‌هایی دال بر آغاز مذاکرات مستقیم وجود دارد. البته همانطور که گفته شد این مذاکرات هم آغازش سخت است و هم تداومش زیرا عوامل متعددی وجود دارند که این مذاکرات را برخلاف منافع خود می‌دانند و حتی موجودیت خود را در خطر می‌بینند.

که می‌تواند منجر به مذاکراتی برای یک معامله سیاسی میان دو کشور شود. هرچند ممکن است که این تصورات خوشبینانه و حتی خیال پردازانه باشد!
۲- فشارهای اقتصادی: تحریم‌ها و فشارهای اقتصادی ناشی از آن‌ها بر هر دو کشور تأثیر گذاشته است. ایران به دنبال کاهش اثرات تحریم‌ها و بهبود وضعیت اقتصادی خود است، در حالی که آمریکا نیز ممکن است به دنبال راهی برای کاهش تنش‌ها و هزینه‌های ناشی از این وضعیت علی‌الخصوص در منطقه خاورمیانه باشد.

۳- نقش بازیگران خارجی: کشورهای دیگر نظیر چین، روسیه و کشورهای اروپایی نیز می‌توانند به عنوان واسطه یا تسهیل‌کننده مذاکرات عمل کنند. تمایل این کشورها به حفظ ثبات در منطقه و منافع خودشان می‌تواند به ایجاد فضایی برای مذاکره کمک کند. در حال حاضر نیز نشانه‌هایی هویدا شده که برخی کشورهای منطقه که سابقه وساطت داشته‌اند نیز مجدداً فعال شده و در حل بازگیری هستند.

۴- مسائل منطقه‌ای: موضوعاتی نظیر امنیت

گمشده در هیاهوی داووس

سیدمحمد کاظم سجادیپور

و نهادسازی» و «داووس و شبکه‌سازی» باید توجه شود. داووس در ۱۹۷۱، با ایده شواب، اقتصاددان آلمانی راه افتاد و ابتدا در قالب مدیریت اقتصادهای اروپایی شکل گرفت ولی در طی پیش از نیم قرن فعالیت، خود تبدیل به کنشگری در روابط بین‌المللی تبدیل شده است. مجمع اقتصاد جهانی، کتابی قابل توجه در خور اعنا در مورد تاریخ تحولات و نشیب و فرازهای پنجاه ساله خود به چاپ رسانده است. آنچه که در این کتاب، جلب توجه می‌کند، چگونگی تحول یک ایده به نهادی موثر و کنشگر است. ایده اصلی شکل دهنده، داووس، آن است که اثرگذاران در اقتصاد جهانی کنار هم جمع شوند و مباحث و موضوعات فراروی اقتصاد جهانی را به بحث بگذارند. این ایده باعث گردآوری حدود ۳۰۰۰ کمیانی موثر در سراسر جهان در قالب عضویت در مجمع اقتصاد جهانی شده است. این کمیانی‌ها با پرداخت ححق عضویت بالای سالانه، در کنار سایر کنشگران روابط بین‌المللی، اعم از دولت‌ها، رسانه‌ها، اساتید دانشگاه، موسسات تحقیقاتی و سازمان‌های غیردولتی قرار می‌گیرند و بدین ترتیب مجمع اقتصاد جهانی، تبدیل به باشگاهی از کنشگران عرصه روابط بین‌المللی شده و به تبع آن، خود کم و بیش یکی از کنشگران موثر در عرصه جهانی است. ایده در کنار هم قرار گرفتن بخش خصوصی و بخش عمومی، اجلاس‌های داووس را از حالت

ادامه در صفحه ۱۰